

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik napokint reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Közéletünk perspektívája.

Van-e most közéletünknek egyáltalán perspektívája? Hisz ha tekint az ember magándolgái közül a közélet fórumára, egy-két lézengő rittert lát mindössze, azok is ásítózva, morfondirozva, tétlenül, fásultan andalognak. A közelmúlt egyetlen pozitív eredményén sem tudnak megnyugodni; a jövőben egyetlen nyugvópontot se látnak, ahol majd a szintelenséget a szin, a fásultságot a munkakedv, a merev negácziót az aktív cselekvés váltaná föl.

Habár a perspektiva sötét de perspektiva. És a sötétségnek is megvannak a maga tanulságai. Nemcsak arra jó az, hogy a derűnek háttérül szolgáljon és mint háttér a derűt emelje.

Az általános apathia nagyon érthető. Be kellett látnunk, hogy államiságunk magasröptű szárnybontása a hadsereg körében, amelynek a tavalyi Apponyi memoran-

dum adott lendületet, még mindig pium desiderium. Önézetünk jelelentekeeny esökkenésével, mert erőink sekélységének belátásával járt e tapasztalat.

A Széll-paktum éterével elszenvedített nemzeti pártnak, mint külön pártnak, az adott létjogosultságot, hogy sem a hegypárt, sem a jakobinusok szélsőségeiből nem kért, hanem a mérsékelt ellenzék aranyhidjával kapcsolta össze azokat. Nem fogadta el evangéliomnak a kiegyezési törvényt, de nem is irta alá a debreceni nyilatkozatot, amely a dinasztia trónfosztásáról rajzolt Hajnóczy-képeket. Ez a nemzeti párt a Deák törvényt csak mint alapot fogadta el, amelyen a nemzeti állam tovább építendő.

Hirdette, hogy a kulturánkat függetleníteni kell a — német kulturától nemcsak a magyar kultúra javára, de politikai szempontból is. E programponntal a többi

pártok egyáltalán nem foglalkoztak. Hirdette, hogy a magyar udvartartásnak magyarnak kell lennie. Sajnos, mindössze annyit ért el, hogy a m. kir. udvarnagyi méltóságok kreáltak. Ellenben, hogy az udvartartás mennyire spanyol, tehát konzervatív ma is, a legkonzervatívabb az összes európai udvaroké között, illusztrálja már az az egyetlen adalék, hogy például az udvarnak Bécsből Budapestre és egyebüvé hurczolkodásának költségeit mai is a Mária Terézia rendeletére készített taksák szerint számítják. Tehát Wolf Károly, a cs. és kir. uralkodóház számvevőségi főnöke negyedévenként elszámol a szakácsok forspontjairól, amelyeket Bécsből Pozsonyig, Pozsonytól Komáromig, Komáromtól Budáig váltottak. Holott külön vonaton jár még az alszakács alszakácsa is.

Hirdette a nemzeti párt főkép a többi között, hogy a magyar

Az angyal és a kibicz.*)

Irtta: Csillag Károly.

Mint hogy kínálkozik most a jó alkalom
Másod özvönvizről szólal az én dalom
Mikor az Uristen megunt a dolgot
És az arkangyalnak ilyeneket mondott:
„Hallod-e te szógám, legyen immár vége
Beleuntam már a türelmeskedésbe,
Másodszor küldöttem özvönvizet a földre
Nem él ott már semmi, minden meg van ölve,
De erős a gyanum mintha még mozogna
Egy eleven ember amott egy sarokba;
Eredj le a földre, jól körülnézz nagyon
És ha ott találod rögtön üssed agyon
Nem kell már az ember háladatlan faja
Akitől annyi volt az Égnek a baja!

*) Felolvasatott a szabadkai dalárda 1904. évi február 15-én rendezett estélyén.

És leszállt az angyal a vízfödte földre
Hát biz ott csakugyan minden meg volt ölve,
Ember is meg állat vízbe fulladának
Nem maradt belőle egy se meg mustrának
Még a halak is mind elpusztultak sorba
Aki vízbe nem fullt befulladt a borba
Levegőben kengáz minden lényt megöle
Elhullott elpusztult a szunyog is tőle.
Amint az arkangyal így a földön jára
Hol a víz már szikkadt s gőzölgött a pára
Egyszer csak egy hangra figyelmesen neszel
Mint mikor valaki hortyog avagy reszel;
Elpusztult kávéház sarokszobájába,
Ott hortyog valaki mélységes álmába,
Egy eleven ember aluszik ott mélyen
Költögeti őt az arkangyal ekképen:
Ébredjél fel koma ne hortyogjál itten
Hiszen elpusztított mindent a nagy Isten.
Hogy merészeltél te eleven maradni
Készülj mert azonnal meg kell neked halni!

Am mielőtt meghalsz azt szeretném tudni
Ki vagy és hogy tudtál a bajtól elfutni
Ember vagy ördög vagy meséljed el sorod
Mielőtt halomra hantolom a porod!

Ki vagyok kérdezed — mi kösöd hozzája,
Ki hívott hát ide esen kávéházba,
Nincs neked itt jogod itt én parancsolok
Aki vagy tiz éve itten stammgast vagyok,
Annyi ideje már hogy itt kibicskedem;
Ugy látszik nem értesz: kibicz az én nevem!
Enyém a partnerek boruja derüje
Mind rekontráknak élő delejtüje
Ki a másvilágon is fogok viritni
Akit az özvönviz se tud elpusztítani
Aki meg nem szünöm, soha meg nem halok,
Amig játék marad alsós meg a tarok,
Amig sütni fog a holdvilág, a méla,
Amig fölvetél lap lesz a kvartászbéla,
Ameddig a földből gőzölög a pára

Legfinomabb

Valódi egyiptomi g'iczerin mentes

zigaretta hüvelyek

1000 DARAB

Cleopatra frt 1.10

Diva legfin. egyiptomi parafás 1.60

Kapható

Vig Zsigm. Sándor

könyv és papír

kereskedésében.

állam szuverénitása a hadsereg kebelében el van alkudva. Bizony a hadsereg kérdésében kötöttük meg legjobban a kezünket 67-ben. Persze azért, mert e ponton oda-fönt makacs szívóssággal ragaszkodtak a statusz kvóhoz. Így vagy úgy, de hiba történt. Pedig épen Deák Ferencz mondotta, hogy nem azt nehéz visszaszerezni, amit elvettek tőlünk, hanem azt, amiről mi magunk önként mondtunk le. Sulyos feladatra vállalkozott tehát a nemzeti párt. És épen ez a feladat volt a pártnak éltető kovácsa.

Mikor Széll Kálmán vette át Magyarország kormányzatát, a nemzeti párt azon hiedelemben bontotta meg kereteit és ömlött át a szabadelvűpártba, hogy abba új vért visz. Remélte, hogy a kovász a nagy pártban is erjeszteni fog.

Kitűnt azonban, hogy a nagy párt egy töredéke kinézi a jövővényeket, hogy a beolvadó párt elvei nem képesek megerjeszteni a nagy párt összes rétegeit. A jövővényeket már ekkor bizonyos csüggedés fogta el, láttára annak, hogy a nagy párt tulnyomó része mennyire szaturálva van a hyperlojalitás és a pártfegyelem sablonjaival.

A csüggedés tetterőnek adott helyet, midőn látták, hogy a programm, amelynek megvalósítása reményében léptek be a nagy pártba, elsikkasztódik. Annyi pozitív eredmény konstatálható, hogy több heti óraszámában tanítják

majd a magyar nyelvet a kadétsiskolákban. A többi mind virtuális, amit elértünk. Csupa „majd“. Várakozással nézünk az áprilisi tisztis diszlokáció, a katonai büntető perrend, a czimer, jelvény, zászló átalakításai, az ezrednyelvek szabályozása elé.

Így várakozunk mi már évszázadok óta. Hogy nem kerültünk még bele a világforgalmú viczlapokba mint „az örökké várakozó nemzet“!

Annyi szent: amíg a várakozás tart, addig annak a pártnak, amely ezek megvalósítását tűzte ki céljául, létjogosultsága van. És mivel eredeti programját következetes erélylyel csak mint külön párt munkálhatja, a volt nemzeti párt ismét csoportosul. Most disszidenseknek nevezik magukat, de ismét Apponyi a vezérük. Mindazok, akik a nemzeti államot vallják ideáljuknak, amint Apponyi akcióit indit, ők is sorompóba lépnek.

Egy új párt van azonban most alakulóban, amelynek zászlójára Bánffy Dezső báró volt miniszterelnök az önálló nemzeti bank és általában a gazdasági önállóság jelszavát írta. Nálunk a miniszterek leköszönésük után nemcsak fizetésükre, de működésükre nézve is penzióba mennek. Kárba vesznek, mert nem érvényesülnek gazdag tapasztalataik. Rossz szokás ez. Most dicséretes kivétel történt. Bánffy Dezső, egy báró, egy volt miniszterelnök és — hic

Rhodus — a királyi főudvarmester, Magyarország függetlenségéért, habár gazdasági tekintetben hívja küzdelemre a nemzetet. Földes Béla, Horánszky Nándor és mások elméleti alapon, röpiratokban, essaykben bizonyították be, hogy a gazdasági közösség hátrányunkra van. Most aztán a gyakorlat embere, akinél közvetlenebbül éveken át senki sem látta a közügyeket, ugyanezt vallja. Ennek az állításnak tehát igazságnak kell lennie. És ha igazság, úgy valóssággá kell válnia.

A nemzeti párt hirdette eszmék valóra válásának szükségétől mindenki át van hatva. Azok axiómák, amelyek már bizonyításra sem szorulnak.

Nem volna-e szivdobogatóan fenséges, ha Apponyi és Bánffy eszméinek emberei egy pártban egyesülnének?! Volna kormányképes, produktív, mérsékelt ellenzékünk. Hisz mindakettő 67 alapján áll. Mindakettő az önálló Magyarországot vallja ideáljának, egyik ezen, másik amazon tekintetben.

Ha fel tudnának emelkedni erre az eszményi magasságu színvonalra, ahol az emberek fölolvadnak eszméik tüzeiben, ahol félretennék a mult keserűségeit, felekezeti ellentéteket és mindent, ami egyéni és külső: ez oly tanuságtétele volna e férfiak és e pártok idealizmusának, amelyre alaposan rászolgált a korrumpált közélet. Gyakorlatilag pedig ha nem is a

*Miglen divatban lesz uhu s Fedák Sára,
Amiglen emberhus tapad még a csontra
Mig izgatottsággal jár a re s subkontra
Mig hirdetve lesz a Van Hutén Cacao,
Amig játék marad ferbli és makao,
Mig tivolinál prozitzerek zetszölnek
Addig engem itten soha meg nem ölnek,
Hiszen már próbálták pusztítani a fajom,
De bizony még ettől sohase volt bajom,
Betettek próbára egy hétre egy ölba
Aztán bemártottak forró vitriolba
Nem görbüle ettől a kibicznek haja
Ilyen csekélységtől nem lett kutyabaja,
Mert olvad az aczél s párolog a koha
De egy igaz kibicz nem pusztul el soha!*

*S mialatt így beszél benyul egy fiókba,
És egy pakli kártyát kever két marokba,
És kiosztja szépen az arkangyalának,
Alig szakad vége alsós partijának,
Belejött az angyal, játsza is már hévvel
Hamar megtanulta isteni eszével
A kibicz meg osztja az arkangyalának
Alig szakad vége már a partijának.
Tüzesen játszanak, hangzik már a »vannak«
Elfogyott aduja már az arkangyalnak,
Bemondott ultimót, szorul ki fölvette
Iszad az arkangyal hogy az ást letette,*

*Kilenczes fogás lesz, partner nevet rajta,
Micsoda puccer im ez az égi fajta!
S miglen így a kártyát az asztalhoz verik,
Ugy hogy felhallatszik a magas egekig
Megszólat az Úr fönn, lesz-e már ott vége?
Hát azért küldtelek le a föld színére!*

*Megijed az angyal a hatalmas szóra
Bemond három mestert, ütött már az óra,
Biztatja a kibicz, hogy még ráér menni,
Nélküle is tudnak odafönt meglenni,
S neki is joga van még három mesterre,
Villámlik cikázik menydörög egyszerre,
Megijed az angyal hogy ott fönt keresik:
És ijedtében a két térdére esik:
Uram Isten hagjad parti vége járja,
Nem is kívánkozom már a menyországba,
Hanem küldjél még egy harmadikat nekünk
Akkor szép az alsós hogyha hárman leszünk,
S ezentul a földre hadd járjunk mindnyájan,
Hag d élni kibicünk ez az én hő vágyam,
Ő legyen tanárunk ha nyitatsz tanszéket
Uhu és ultimós alsós tudás végett,
Tekints kegyelettel le e sötét pontra,
Többet ér a menyénél egy megnyert rekontra!*

Pillanatfelvételek.

(Felolvasásokról és felolvasókról.)

— A „Bácsme gyei Napló“ eredeti tárczája. —

Írta: **Herczeg János.**

Kiváltképen a fővárosi fiatal író-gárda szeret a vidéken felolvasásokkal szerepelni. Legtöbbszörre pedig számításból, mivelhogy a legeszményibb legénynéző: a felolvasó asztal. Ennek illusztrálására bemutatom Várkövi Adolár urat, aki a v . . . i nőegyleti bállal összekötött hangversenyre lett a vezetőség által egy felolvasás céljából meghíva.

A terem zsufolásig telve. Következett a programm szerint Várkövi Adolár ur felolvasása. Várkövi ur lassu, de biztos léptekkel közeledik a felolvasó asztalhoz. Helyet foglal. Lábat keresztbe rakja. A vizes poharat közelebb huzza magához, belső zsebeiből előszedi a „kutyanyelveket“ és egy mélyreható, jelentős pillantással végig mérve a n. é. publikumot: megkezdi a felolvasást.

A felolvasó nyulánk alak; sápadt érdekes arc, hosszú fekete hajjal, mely minden rendszer nélkül árnyalja be a fennkölt homlokot.

Várkövi eleinte lassan beszél, majd bele-

legközelebbi jövőre, de oly perspektívát nyujtana, amelyből a nagy, szabad, hatalmas Magyarországnak képe bontakoznék ki.

Dr. Schober Béla.

Orosz-japán háború.

Az oroszok újabb vesztesége.

Rudnov kapitány, a Varjak czirkáló hajó parancsnokának e hó 18-án kelt távirata szerint a Varjak czirkálóhajó és a Korejecz oceáni ágyunaszád 6 czirkálóhajóból és 8 torpedónaszádból álló japán hajóhaddal ütközött meg. A Varjak harc képtelen lett és a Korejeczrel visszatért a csemulpoi kikötőbe. A két hajó legénységét külföldi hajók vették fel. A Varjakot és Korejeczet légberöpítették, hogy ne jussanak a japánok kezébe. A Varjak veszteségét már jelentették, a Korejecznek nem volt vesztesége. A jelentés kiemeli a tisztok és a legénység hősiességét és hozzáteszi, hogy mindannyian a legnagyobb önfeláldozással teljesítették kötelességüket.

Hivatalos pontos kimutatás szerint a Varjak nevű orosz czirkálóhajó legénysége közül egy tiszt és 33 ember esett el, 17 súlyosan megsebesült és két tiszt könnyen sebesült meg, a Korejecz czirkálóhajó veszteségeit ezideig nem tudják.

Az első szárazföldi ütközet.

Az oroszok márczius 20-ra tervezik az első döntő szárazföldi mérkőzést a japánokkal. Az oroszok, úgy látszik Charbin tájékan szeretnének megütközni, mert a Jalu folyó mellől oda összpontosítják csapataikat. Port-Arturt is kiürítik.

Adakozások a háborúra.

A moszkvai nemesség fél milliót, a moszkvai hitelintézetek másfél millió rubelt adományoztak a háború céljaira.

melegszik . . . Tűzzel-lélekkel merül be témájába. Közbe-közbe felpillant a publikum közé. Következtesen pedig arra felé, ahol Piroška leányzó ül mamája és papája mellett. Piroška kisasszonynak pedig, — előbb szerzett megbízható információ szerint — mint egyetlen örökösnek, százezer korona hozománya van, melyből ha még le is számítunk 50%-ot, még akkor is — eléggé szép tulajdonság.

A felolvasás nagyhatású volt. A mamák könnyeznek a meghatottságtól, a papák pedig a tapsviharra jótékony édes álmaikból ébrednek. Következnek a bemutatások. Várkövi Adolár ur néhány perc alatt Piroškaék között van és önagságát felkéri a második négyesre, Piroška tulboldog, oda siet a mamához:

— Képzeld anyuskám! Várkövivel tánczoltam a második négyest. A mama is boldog.

A szünóra alatt a város aranyifjúságának egyik nagyreménye poharat emel az est hőseire, Várkövi Adolárra, kit — szavai szerint — az Uristen, leendő élte párjával együtt az emberi kor legvégső határáig éltesse!

*

Napjainkban minden ember, ki valamely

Szerencsétlenség a Bajkál tavon.

A lapok tulzott híreket közöltek a Bajkál tavon történt szerencsétlenségről. Összesen 8 tiszt, 28 altiszt és 128 ember veszett el.

Angol beavatkozás.

Egy jelenleg a Boszporuson czirkáló angol hajó őrszorgálatot rendezett be. Hir szerint a japánok érdekében beavatkozik a háborúba.

Az el-ő találkozás.

Tegnap Koreában egy kozák csapat japán csapattal találkozott, amely okmányokkal és térképekkel volt ellátva. A japánokat elfogták.

Színházépítési tervek.

II.

Lapunk múlt vasárnapi számában közöltük dr. Demidor Imre színházépítési tervét. Itt közöljük Dr. Milkó Izidorét:

Tekintetes Tanács!

A tűzoltóparancsnoknak abbéli jelentése folytán, hogy színházunk tűzbiztonsága érdekében nagyobb méretű átalakítások volnának eszközrendők, a színügyi bizottság is foglalkozott e kérdéssel, s beható eszmecsere után elfogadta dr. Mikó Izidor és a többi biz. tagok együttes indítványát, mely szerint a városi tanács s illetőleg a város közönsége új színház építése vegett lenne megkérésendő.

E javaslat megokolására szolgáljanak a következők:

1. Színházunk már régen nem felel meg ama követelményeknek, melyeket a modern színházépítés imperative megkövetel. E rozoga épület szűk színpadával, hiányos felszerelésével, tűzbiztonság tekintetében való tökéletlenségével és csekély befogadó képességével éles ellentétben áll a haladó, modern Szabadkával. Ez a színház egészen a régi Szabadkáé, — az új, lendülő és fejlődő, lakosságban, intelligenciában és műértésben egyaránt gyarapodó városnak az már semmiképpen sem felel meg.

2. Szűk területénél fogva, s mert e szűk

uton-módon hirnèvre tett szert, alkalmas médium, felolvasás tartására.

Én például jelen voltam a következő felolvasásokon: Mary Wisther Amerikának leghiresebb uszó bajnoknője tartott felolvasást Abbaziában a „Hotel Quarnero“ disztermében, arról hogy mit érez az uszó, mikor tizen négy órán át a nyílt tenger habjai között eviczkél. Benedek János önkéntes tűzoltó arról tartott felolvasást, hogy miképpen mentett meg egy égő ház negyedik emeletéről két asszonyt és három csecsemőt, amiért arany érdemkeresztet díszíti széles mellét. Elly Keen a filadelfiai birokverseny győztese ugyancsak tartott felolvasást Wiesbaden kursalonjában. Neukom a kútfuró pedig Versacen olvasott föl a suggestióról. Mindezen hölgyek és urak igen rossz felolvasást tartottak vala, de ami fő: az összes belépti jegyek elfogytak.

*

A felolvasásoknak kétféle válfaját különböztethetjük meg, vannak ismeretterjesztő és humoros felolvasások. Némelykor az ismeretterjesztők a mulattatók és a humorosak — az unalmasak.

Vannak önkényes és kénytelen felolvasók;

terület se aknázható ki kellőképpen, olyan csekély jövedelmet hajt, hogy oly elsődrendű szintársulat, a melynek alkotásai arányban lennének nagy és művelt közönségünk jogosult müigényeivel, nem működhetik benne.

3. Daczára annak, hogy ilyformán évről évre fogyatékos társulatok fogyatékos műsorral működnek s a közönség igényeit csak mérsékelten elégítik ki, a nemes város mégis — hogy e társulatok fenállhassanak — kénytelen őket évenként mintegy 10.000 korona segélypénzzel ellátni.

4. A színház, mert egészében és czélszerűtlen, részleteiben pedig rozoga és hiányos, folytonos javításokra szorul, s alig van szón, a melyet megelőzőleg a város nagyobb összegét ne volna kénytelen a nézőtérnek vagy a színpadnak átalakítására és javítására fordítani. Ezen összegnek évi átlaga az eddig e czímen elköltött tételek figyelembevételével körülbelül 8000 koronára tehető, ami idővel esetleg még emelkednék is.

De amire a bizottság — már czéljánál, előirt feladatánál is mélyen érzett felelősségénél fogva is — legnagyobb súlyt vet: az a művészi és kulturális szempont. Teljes lehetetlen, hogy ebben a színházban, még nagy áldozatokkal való átalakítása esetében is, elsőrendű szintársulat állandóan kiváló művészi erővel igazán értékes és magas színvonalon álló előadásokat tarthasson. S ha ily előadások nincsenek, akkor meg ki van zárva az, hogy nálunk a színház azt a kulturmissziót teljesíthesse, a melyet a város közönsége joggal várhat el egy oly intézménytől, a melyért oly sok áldozatot hoz. Már pedig ily viszonyok közt úgy az évi szubvenczió mint a színház javítására (!) évről évre elköltött összeg haszontalanul van elfecsérelve, s a nemes város 18—20.000 koronát áldoz egy oly színház fenntartására, a mely végeredményben sem művészi sem művelődési czéljának nem felel s nem felelhet meg.

Valószínű, hogy egy új színháznak felépítése ennél nagyobb áldozatokat róna a város közönségére, de mi azt hisszük, hogy az áldozatok bőven térülnének meg azokban az

kénytelen felolvasók azok, akiket jóakaró embertársaik beugratnak egy-egy felolvasás megtartására tekintet nélkül arra, hogy tudnak-e írni-olvasni vagy sem?

És a közönség?

Vajjon miféle álláspontot foglal el a közönség a felolvasásokkal szemben?

Csaknem ellentétes álláspontot . . . Mindenben talál gáncsolni valót. Vagy a felolvasás tárgya unalmas, vagy a kidolgozás pongyola, legtöbbszöyre pedig a felolvasó hangja kellemetlen.

Egyszer jelen voltam egyik kiváló fővárosi esztetikuskunk felolvasásán, mely az alkalmi csevegéseknek gyöngé volt. És mily hálátlanul viselte magát az a publikum, mely a felolvasást végighallgatta. Az a folytonos krakogás, széktaszigálás éles tördőfésként járta át a szegény olvasót. A hölgyek pedig mintegy unisonó lengették legyezőjüket, ami tudvalevőleg a legkétségbeesőbb türelmetlenség jele. Mikor végre a felolvasó kétségbeejtő helyzetéből megszabadult és én, az egyedüli figyelmes hallgató üdvözöltem, látható levertséggel így szólt hozzám:

— Barátom! Eddig nem tudtam, hogy mi az az unalom, most láttam magam előtt egész mivoltjában.

erkölcsi és kulturális eredményekben, a melyekkel az ily nemes vállkozás járna.

Bátrak vagyunk ezek közül is felsorolni egynéhányat:

1. A város gazdagodna egy kulturát szolgáló új épülettel, mely urbi et orbe hirdetének Szabadka művelődési értékét, hazafias szellemét s a művészetek iránti fogékonyságát.

2. Ezentul elsőrendű szintársulatok kitűnő előadásokat produkálnának az új színházban, mely nagyobb befogadóképességénél fogva oly elemeket is vonzana falai közé, amelyek ott eddig el nem fértek.

3. Az új színház igen természetesen sokkal nagyobb mértékben gyakorolhatná magyarosító befolyását mint eddig, s nemzeti szempontból legnagyobb erősségévé válhatna a magyarosodó Szabadkának.

4. Az új színháznak magasabb nivón álló előadásai a szomszédos kis városok és falvak közönségét is ide vonzanák, az idegen forgalmat emelnék, s némi kis mértékben még kereskedelmi és iparczikkeink kelendőségét is előmozdítanák.

Ezek volnának kiváltképen azok az ideális szempontok, a melyekből tekintve az új színház mielőbbi felépítése a város minden jó polgárának hő óhaját kell, hogy képezze.

De mégis — bár nem tartoznak feladataink körébe — bátrak vagyunk gyakorlati szempontból is hivatkozni néhány oly adatra és körülményre, a melyek bizonyítani fogják, hogy előállható pénzügyi nehézségek se lesznek éppen leküzdhetetlenek. Ime, néhány számadat:

1) Ha egy a város nagyságához és gazdagságához méltó tágas új színház épül, a város nem lesz kénytelen szubvencziót adni, ami évi 10.000 korona megtakarítást jelent. Mert nemcsak hogy évi segélypénzre nem tartanak majd igényt a pályázó társulatok, de lesznek köztük olyanok, a melyek évi bért fognak kínálni a színházért. Mert nem szabad feledni, hogy az 1854-ben épült színházba ma a városi közönségnek csak kis hányada fér el, — ötven év alatt a színházi közönség itt legalább is megnégyszereződött. Kissé fölemelt helyárak mellett — a mit

A közönségnek türelmetlensége a felolvasások iránt könnyen megmagyarázható. A felolvasásokat legtöbnyire jó vacsora vagy táncmulatság szokta követni. És egy jó vacsorát vagy egy szép lánynyal való kedélyes együttest bizony én magam is sokkal, de sokkal többre becsülök a legszemélyesebb felolvasónál

*

Jólehet azon mély életbölcseletet, hogy „amit nem akarsz magadnak, ne kívánd másoknak“ ösmerem és respektálom, mindazonáltal egyszer életemben én is beugrottam egy felolvasás tartására.

Nagynehezen rá birtam feleségemet, hogy jőjjön el és hallgasson meg. Nehéz dolog volt, mert feleségem elvi szempontból nem jár felolvasásokra.

Mikor befejeztem felolvasásomat, feleségemhez tartottam, hogy a legőszintébb kritikát meghalljam tőle.

— Szerénkém — kérdém — hogy tetszett felolvasásom?

— Édes uram! — szólt az asszony — egész felolvasásodban legszebb volt — a z utolsó lap.

igazolni fog a színház fényessége s a benne működő társulat kitűnősége — a napi bevétel 2000 korona körül mozoghat. Egy ily színháznál tisztességes bérösszeg fizetése mellett is csinos vállalkozói nyeresége maradhat a szinigazgatónak. De mondjuk, hogy szubvenczió fejében azontul is i n g y e n b o c s á t j a rendelkezésére a város a vállalkozónak a színházat — a mi aztán igazán szép szubvenczió lesz, — az eddig készpénzben és természetben adott 10.000 korona mindenesetre megmarad a színház építés céljaira felveendő hosszú lejáratu kölcsön törlesztésére.

2) Ha az új színház átadatik rendeltetésének, valószínű, hogy 1—2 évtizedig sem az épület, sem annak belső berendezése — mivelhogy az kétségkívül a technika legújabb vívmányainak figyelembevételével fog fölépülni — tatarozásra szorulni nem fog. E czímen a város szintén mintegy 10.000 koronát fog évenként megtakaríthatni, mely összeg szintén az említett célra fog szolgálatni.

3) Az az épület, a melyben a mostani ideiglenes színház elhelyezve van, czélszerű átalakítás folytán olyan jövedelmezővé tehető, hogy az ily módon jövedelem többlet — az átalakítással járó költségek tekintetbevétele mellett is — szintén mintegy 10.000 koronára tehető, mely összeg ugyancsak a színházi kölcsön törlesztésére fordíthatnák.

Ugy a színház építésének mint finanszírozásának dolga nem tartozván hatáskörünkbe, csak rámutatni akarunk azokra a körülményekre, a melyek még pénzügyi szempontból is az építés mellett szólnak, s reméljük, nem igen tulozunk, amikor azt állítjuk, hogyha a nemes város közönsége az új színház építésére ráhatározza magát, a vele járó terhek törlesztésére már eleve olyan évi 30.000 koronát talál, a mely most részben gyümölcsözetlenül hever (a „Pest város“ színházi részében), részint kellő ellenérték nélkül fogy el (szubvenczió és folytonos javítások).

A többi a műszaki közegek s a pénzügyi fórum dolga, a melyektől elnézést kérünk, hogy az ő hatáskörük mesgyéjét is átléptük. Abbeli buzgalmunkban történt, a mely lelkesedéssel tölt el bennünket szeretett kulturintézményünk — nemzeti színészetünk — fejlesztése és izmosítása iránt. Nemcsak színészet kell Szabadkának, de nemzeti színészet, — nemcsak színházra van szükség, de nemzeti színházra, s nemcsak oly helyre, a hol az estéinket tölthetjük, de templomra, mely a jóízűségnek s a műveltségnek otthona, a hová a magyar nyelvet művelni járhatnak a magyarok, s a magyar nyelvet tanulni azok azok a polgártársaink, akik magyarokká akarnak lenni. Templomot kérünk a művelődésnek s a magyarságnak és színházat a nemzeti drámairodalomnak s az európai értelemben vett műizlésnek!

Felvilágosításul.

Válasz a „Bácskai Hirlap“ mai cikkére.

Nem szeretjük azt, ha a saját dolgainkat kell a közönség elé vinni, de kénytelenek vagyunk vele akkor, amikor a „Bácskai Hirlap“ azért, mert egyik másik alkalomkor kikorrigáljuk a tévedéseit, ezért indokolatlan durvaságokat szór felénk. Felvilágosításul annak, hogy ez nem a szerkesztőségtől hanem

a Bácskai Hirlap kiadói közül a rózsaszínűtől ered, előadjuk a következőket:

A „Krausz és Fischer czég“ a legutóbb napokban jó néhány száz forint veszteséget szenvedett azáltal, hogy a Kladek és Hamburger czég ráliczitált az egyik városi munkára.

Ezzel Szabadka városának megtakarított ez az összeg és még ennél is nagyobb megtakarítások vannak kilátásban. Mert a Kladek és Hamburger czég mint sokkal nagyobb nyomdávalalatt méltán igényt tarthat arra, hogy ezentul minden munkálatnál pályázatait figyelembe vegyék.

A Bácskai Hirlap kiadói tehát akik azok kivül élesztőkereskedést is folytatnak, most az utóbbi üzletágukra lesznek kénytelenek jövedelmüket alapítani, mert beláthatják, hogy letűntek azok az aranyos napok, amikor a szerkesztőségben adott ozsonnák alkalmával bonyolíthatták le legszebb és busásan jövedelmező városi üzleteiket. Ezek a barátságos ozsonnák most éppen a Bácsme gyei Napló kiadóinak közbelépése folytán divatjukat kezdik mulni. És ez fáj, nagyon fáj Krausz és Fischernek, — fáj hogy semmiféle élesztővel nem tudják feléleszteni a jó régi időket, amelyeknek az új aera véget vetett.

Hogy most már előszedik azt, hogy a Bácsme gyei Napló szerkesztője — milyen vehemens cikket irt Dr. Biró [Károly ellen — ezen mi tagadni való sincsen, mert hiszen ujságban jelent meg az a cikk. De nem becsületes ember az aki ismerve a viszonyokat, nem akarja azt is tudni, hogy az új aera győzelme után, éppen Dr. Csillag Károly szerkesztőnk és éppen a Bácskai Hirlapban megírta, hogy a küzdő felek tegyék le a fegyvert. Megírta, hogy a város érdeke kívánja, hogy a polgármestert ha az ígért jó uton halad — minthogy hazafias jó érzését nem vonta kétségbe még az ellenfél se — mindnyájan pártoljuk.

Nos és az idő bebizonyította, hogy Dr. Biró Károly ezen az uton halad és most emelt fővel állunk pártján mindaddig, amíg az ellenkezőre okunk nem lesz, már pedig méltán tudható eddigi működése után, hogy arra okunk nem lesz. Ha tehát a nyomdász konkurrenzia nyomása alatt a Bácskai Hirlap oda jutott, hogy ezt veti a szemére dr. Csillag Károlynak, akkor a Bácskai Hirlap maga maga alá czáfolt, elárulva, hogy o s t o b á k a t és tájékoztatlanokat keres a saját olvasói között, akikkel hazug és lehetetlen dolgokat akar elhíttetni. „C'est la guerre“ — és ha akkor ez a támadás megtörtént: ellenfél állott ellenféllel szemben, férfi a férfival. Komoly következménye ennek az lett, hogy a háboruszkodást dr. Csillag Károly fizette meg mert el is esett az ügyészi állástól. És dacára ennek nem forralt bosszút, hanem a város közbékéje érdekében a választás után mindig becsületes és pártatlan tollal irt az új polgármesterről, aki iránt mindig tisztelettel viseltetett és akiben még a választás előtt is csak politikai ellenfelet látott.

Am gyönyörködjenek, akiket becsapni lehet, a Bácskai Hirlapnak ferdítéseiben. — Mi csak a becsületesen gondolkodó és okos olvasóközönségre számítunk, amely tud majd disztingválni a közönséges üzleti haszon után futkosó boltosok és az igazi ujságírás misszióját teljesítőik között.

HIREK.

— **A honvédség köréből.** A honvédelmi miniszter rendelete folytán Zarándy Zoltán szabadkai 6. honvédgyalozredbeli, Politzer Henrik szabadkai 4. honvédhuszárezredbeli, továbbá Vermes Béla a szegedi II. honvéd kerületi parancsnokság nyilvántartásában álló szolgálton kívüli viszonyban álló tartalékos hadnagyok és dr. Schosberger Sándor szabadkai 6. honvédgyalozredbeli tartalékos segédorvos szolgálati kötelezettségük teljesítése után, saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsájtattak.

— **A pénzügyi osztály.** Antunovics Andornak a legutóbbi közgyűlés, betegsége miatt három havi szabadságot engedélyezett. Dr. Biró Károly polgármester a szabadságidő leltéig dr. Bölits József kulturatanácsnokot bizta meg a pénzügyi osztály vezetésével.

— **Tartalékos tisztek szabadságolása.** A szegedi II-ik honvédkerületi parancsnokság értesítette a város hatóságát, hogy jövőre azokat a tartalékos tiszteket, kik mint tisztviselők szolgálnak a városnál, a nyári hadgyakorlatokon való részvétel alól nem fogja fölmenteni azzal az indoklással, hogy a hatóság helyettesítésükről idejében gondoskodni nem tudott.

— **Eljegyzések.** Dr. Weitzenfeld Félix helybeli gyakorló orvos eljegyezte Kohn Elvira kisasszonyt, Kohn Albert dolnúj-mihályázi nagybérlő leányát. Szabados Béla kir. tvszéki aljegyző eljegyezte magának Decsy Margitkát.

— **A szabadkai kath. legényegyesületben** Kálmán Károly polg. isk. tanár ur ma vasárnap este 8 órakor folytatja az elektrotechnológiáról megkezdett előadását s be fogja mutatni az elektromosság alkalmazását a galvanoplasztikánál, metszetek készítése, galván aranyozás- és ezüstözésnél, a távirás különböző nemeinél, villamos csengők és telefonnál. Felhívjuk olvasóink figyelmét ezen érdekes előadásra, melyen az egyesület elnöksége szívesen lát minden érdeklődőt. Belépő díj nincs; önkéntes adományok köszönettel fogadhatnak.

— **Halálozás.** Brettschneider Ágost óbecsei serfőző a napokban 64 éves korában meghalt.

— **A bácsmegyei Jegyzőegylet hivatalos lapjának szerkesztője.** Faller Alajos veprődi (veprováci) jegyző erről az állásáról visszalépett. Erre az elhatározásra — mint halljuk — a jegyzőknek az egylet iránt való közönyössége indította. Faller egyuttal az egylet főjegyzői állásáról is lemondott.

— **A szóntai lázongás.** Lapunkban részletesen leirtuk a szóntai szociálista lázadást. Azóta a helyzet teljesen megváltozott. A hatóság erélyes közbelépése meghozta azon eredményt, hogy a felizgatott kedélyek lecsillapultak. A község lakosságának józanabb része belátta, hogy az ilyen erőszakoskodás célra nem vezethet s csak előre ki nem számítható szerencsétlenségeknek lehet kuforrása. A főkolompok letartóztatásával a zendülők vezérek nélkül maradtak s ez idő szerint a legnagyobb nyugalommal viselkednek. A két főkolompó névleg Szabó Imre és Milos Márkó immár az ügyészség börtönében ülnek s kihallgatásuk folyamatban van. Okát a zendülésnek kipuhatolni még eddig nem lehetett s a keringő különböző verziók nem hitelesek. Egy azonban bizonyos, hogy az amugy is iszákossága folytán könnyen hevülő sokác népfelüllett bujtogatva s talán az egész inszczenált lázongás a fővárosi vezető szociáldemokraták részéről renezett demonstráció volt a hatóság megfélemlítésére. A cél ugyan nem

lett elérve, mert az erélyes közbelépés hamarosan véget vetett a botrányos és túrhetetlen állapotnak. A vizsgálat nagy apparátussal folyik, a künnlevő katonai készütség pedig 3—4 hétig a községben marad.

— **Névmagyarosítások.** Rubinstein Lajos bajai lakos, valamint kk. Róza, József, Sarolta, Katalin, Erzsébet és Margit gyermekei „Rudas“-ra, Paukovits Pál bajai lakos „Rémi“-re, Vavrecsán András bajai lakos, valamint kk. Kálmán fia «Várad»-ra és Weisz Dávid bajai lakos, valamint kk. Julia leánya «Vajda»-ra változtatták családi neveiket.

— **Sekrestyést keresnek.** Jeszenovits György szt.-györgyi plébános a plébániáján megüresedett sekrestyési állás betöltését kérelmezte a város tanácsától. A tanács az állásra legközelebb pályázatot hirdet.

— **Üstökös.** Ritka szép égi tűneményben gyönyörködött Zombor város lakossága kedden este. A jelzett napon ugyanis az esti órákban az égboltozat délnyugati része szokatlanul fényes volt s mindenki csodálkozva kutatta a rejtélyes fény eredetét. A fény az esthomály fokozatos beálltával mindinkább intenzivebb lett, míg végre körülbelül 8 óra tájban egy gyönyörű üstökös bontakozott ki abból. A szokatlan és rég nem látott égi csoda káprázatos fényvel ragyogott és egyike volt a hatalmasabb csillagoknak. A tűnemény mintegy félóraig volt látható, azután pedig fokról-fokra halványabb lett s rövid idő alatt teljesen eltűnt. A lakosság mindenütt élénken tárgyalta a rég nem látott égi vendég megjelenését, persze nem maradt el az ily alkalmakkor szokásos jóslás sem, hogy az üstökös háborút jelent. Mindenesetre sajátosságos, hogy ezen üstökösnek megjelenését a csillagászok előre nem jelezték s az váratlanul tűnt fel a horizonton, éppen amikor tényleg háború folyik a messze keleten és háborus hírek szállingóznak az országban is. A babona persze mohón táplálkozik most ejelenségéből.

— **Építési engedélyek.** A mérnöki hivatalhoz ujabban a következő építési kérelmeket tette át a tanács véleményadás végett: Fekete István Halasi-ut 547. sz. ablaknyitás, Bróder Lajos Wesselényi-utca artézi kut fúrás, Szita Kálmánné Radonovác konyha-építés, Antunovits István I. kör 400 sz. konyha-építés, Molczér Lajos I kör 376. sz. ablaknyitás, Matievics Péter Palics villaépítés, Mikovics Ágoston Zombori-ut 99. sz. tetőfödés, Sági Károly Damjanics-utca 195. sz. földszintes lakóház, Vujkovics Balázs Mária-utca 303. sz. ablaknyitás.

— **Hajókikötő.** Zentán a rakpart építés folytán a Dunagőzhajózási társaság egy új hajókikötőnek építését határozta el. Hogy tervét végrehajthassa, a vízjogi törvény alapján egy nagy bizottság szállott ki Zentán, a mely bizottságnak tagjai a mult héten helyszíni szemlét tartottak, amelynek eredményeként elfogadták Hubert Lajos kir. mérnöknek 40 méter hosszú és 6 méter széles vasból készült hajókikötő tervét.

— **Gyümölcsészeti tanfolyamok.** A földmivelésügyi miniszter Budapesten, Kolozs-várott, Keszthelyen, Tordán és Kiszebenben gyümölcsészeti tanfolyamokat rendeztet. Az egykoronás bélyeggel ellátandó felvételi kérvényeket márczius 7-éig a földmivelésügyi miniszterhez kell intézni. A tanfolyamokra lelkészeket és tanítókat vesznek fel, akik állami ösztöndíjban részesülnek. Felvétetik még néhány földbirtokos és gazdatiszt is, ezek azonban állami ellátást nem kapnak.

— **Gyanus halálozás.** Tóth Elek helybeli kéményseprőmester neje, lakásán gyanus körülmények között megbetegedvén, a közkórházba szállították, ahol ma meghalt. Rendőri bonczolása holnap délelőtt fog megejtetni.

— **Bleskázó inasgyerek.** Futó Vincze hentesinas panaszt tett a rendőrségnél, hogy Vujkovics Czviin Félix inastársa ma czivakodás közben bicskát rántott és karján megszurta. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Egy hónapig ingyen.** A kitűnően szerkesztett és már is közkedveltségű *Ujság* politikai napilap kiadóhivatala ha csak egy hónapra is, április hó 1-től számítva már most beküldi a kiadóhivatalhoz, és megküldi minden előfizetőnek Mikszáth: „Az én kortársaim“ című gyönyörű albumát husvéti ajándékkép, a ki a lapot félévi kötelezettséggel akár negyedévenként, akár havonként előfizeti. Az *Ujság*-ot Gajári Ödön szerkeszti Herczeg Ferencz, Kozma Andor, Kóbor Tamás, Kenedi Géza és Mikszáth Kálmán főmunkatársak közreműködésével. Az *Ujság* lapunk mai számában foglalt hírdetésére felhívjuk t. olvasóink szives figyelmét.

— **Anyakönyvi hírek.** Lok Ferencz 1 év, Patócskai Katalin 1 év, Domszay Imre 5 nap, Sóma Béla 3 év, született 8. 3 fiu, 5 leány.

— **Tomboia.** Holnap, vasárnap este tomboiaestély lesz Spitzer Ignác Batthyány-utcai vendéglőjében. A szép és értékes nyeregménytárgyak a vendéglő helyiségben egész napon át láthatók. Az estélyen cigányzenekar szórakoztatja a közönséget.

— **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni.** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33. mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok. Különösen fölemli-tendők az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesnbb gabnafélék dus választéka.

Viszontlátáskor.

Oly nehéz volt távol lenni tőled,
Elválni, mint forszétől az ág.
Az hittem, hogy nincs a földön senkim,
Oly üresnek tűnt fel a világ.
Hiába volt vidám zene, nótá,
Nem vidított semmi vigalom,
Mert az idő, míg nem láftuk egymást,
Lassan mulott, mint a fájdalom.

S hogy elérkezett a kedves óra,
Mikor megláthatlak megint,
Nem volt nálam boldogabb a földön,
Mikor ajkad édes csókra nyílt.
Világomat meghoztad, a mikor
Az első szót váltottam veled:
Vajjon ez a boldog viszontlátás
Meghozta-e ugyanazt neked?

Ács Jenő.

Az iparosok és kereskedők nyugdíjügye.

Mélyrehatóbb társadalmi mozgalom alig képzelhető, mint az iparosok és kereskedők azon újabb törekvése, melylyel maguknak nyugdíjintézetet kívánnak létesíteni, hogy a jövő bizonytalansága ellenében biztosítást szerezzenek a családtagjaiknak. Nagy jelentőségű a mozgalom és érdemes mindenkinek az érdeklődésére, mert sikere esetén egy nagy társadalmi osztály helyzete lesz kedvezőbb, amivel aztán összefüggésben lesz sok más

társadalmi jelentőségű kérdés is. Apadni fog először a köznyomor, mert csökkenni fog az iparos és kereskedő családok ezreinek száma, melyek a kenyérkereső családfők elvesztésével nyomorognak. De kihatással lesz a társadalmi alakulásokra is. Emelkedni fog az iparosok és kereskedők önérzete, bátorsága és nyugodt önbizalma az élet küzdelmeiben. Ez a nyugodtság és önbizalom pedig lohasztja a hirtelen meggazdagodási vágyat, amely oly sok ember vesztét okozta már, megfontoltabban és biztosabban végzi ki-ki a dolgát, mert a kapkodásra nem lesz annyi oka, mint most.

Óriási jelentősége ezenfelül még abban is mutatkoznék a nyugdíjintézet főnállásának, hogy az iparos és kereskedő pálya nem lenne oly lebecsült foglalkozás a „nyugdíjas állás” mellett, mint ma, amikor gondos családapák fiaikat inkább szeretik látni „biztos jövőjű, nyugdíjigénynyel bíró” vasuti bakternek, mint független iparosnak, vagy kereskedőnek. A leányok is szívesebben mennek férjhez vasuti kishivatalnokhoz, mint kereskedőhöz, vagy iparoshoz, mert amazé a biztos jövő, van nyugdíjigénye.

Ezen pedig könnyű segíteni. Jóakarát, öszszetartás és az embernek önmaga iránt tartozó kötelességérzete kell hozzá, hogy létesítsenek az iparosok és a kereskedők is maguknak nyugdíjalapot, mert hiszen azok az irigylet állami alkalmazottak sem ingyen élvezik a nyugdíjigényt. Az ő hozzájárulásukból nyer fedezetet minden kiadás. Ily hozzájárulással az iparosok is létesíthetnek alapot, hogy szembe nézhessenek a jövő bizonytalanságával.

Érthető tehát az érdeklődés, mely a nyugdíjintézet létesítése érdekében föléledt mozgalmat kíséri. Bács-Bodrogh és Csongrád vármegyék minden városából és községéből érkeznek Szegedre belépésről szóló bejelentések, úgy, hogy mihamarabb megalakulhat a kétségtelenül fontos iparos- és kereskedő jóléti intézmény.

Nagy lökést adott különben az ügynek a Szegeden, farsangvasárnapján rendezett nagyszabású iparosbál, mely Szeged társadalmának minden rétegét egyesítette a jó cél érdekében. Amint ugyanis tudósítónk írja, mintegy 1200-an vettek részt a fényes mulatságon, melynek védnökei a szegedi főispán és a kamarai elnök neje voltak. Diszelnökökül a város notabilitásai szerepeltek és a bál kb. 3000 koronát szerzett a létesítendő nyugdíj-egyesület alapjára.

A példátlan siker most még jobban ösztönzi a kerületi nyugdíjintézet előkészítő férfait az agitációra, mert megvan már vetve a kis alap, mely nőni fog.

Iparosainknak és kereskedőinknek figyelmébe ajánljuk az akciót. Érdeklődjenek az ügy iránt és jelentkezésükkel mozdítsák elő az egyesület mielőbbi megalakulását. Veszi-teni való nincs, mert a mozgalom jó kezében van: a szegedi ipartestületében, melyet előzőkeny és az egész ügy iránt bizalmat gerjesztő módon támogat a szegedi kereskedelmi és iparkamara is.

Epizód a cigánybálból.

Milyen kitűnő alkalom a bál az asszony-, leányszöktetésre! Odabent a teremben keringnek a párok, huzza a cigány. Kinek tűnnék föl, ha egy tánczos pár minden titkolódzás nélkül, közömbös arccal szépen kísértál a

folyosóra, onnan meg egy alkalmas pillanatban ki az utcára és el akár a Rivierára!

És hogy ezt a Szemmáry-nál tartott cigánybálon kellett az emberiség számára gyakorlatilag keresztülvinni! Igaz, hogy nem a Rivierára mentek onnan a szerelmeseik. Hogy erre nem jött rá az emberiség előbb. Szemmári ugyan szent Mária az egész esetben, de a hely és idő megjelölése okáért kellett a nevével litemünk. Ambár elég bizonyíték a férj levele, amelyet szívesen megmutatunk mindenkinek, aki eziránt hozzánk fordul. Mert kissé hihetetlen ugyan, mégis így hangzik a felszarvazott férj levele:

„Szemmárinál igen sikerült cigány (a «bál» szót kifejejtette keservében a levélíró, miként velünk pótlólag közölte. A szerk.) mi után egy 6. kőri Báró Pék (értsd: „gazdag pék.” A szerk.) ellopott egy cigány asszonyt 3-om gyermektől.
Lakatos József
férj.”

Láttunk már sokféle rang- és foglalkozás megjelölést, de ilyet „férj”, most először.

És ez a férj is, aki ezt a címet magára annyira megtisztelőnek tartja, hogy a neve mellé írja: az is most már csak névleges férj.

A férjre szomorú, a Báró Pékre, meg a kikapós menyecskére vidám és kedves tényállás a „férj” hozzánk intézett leveléből ki-vehető. E tényállásból levonták a konzekvenciát a pék kuncsaftjai, mert két napja nem kapnak süteményt: a „3-om” gyerek, mert sir; az asszony, mert nem akar visszamenni az urához; a cigánybál közönsége, hogy Lakatosné asszony nem kaphatja meg a párisi erénydíjat. Csak a „férj”, akinek elsősorban kellett volna, ő nem vonta le a konzekvenciát és jobban szereti a szép cigánynét, mint azelőtt. Az újságba is azért teteti ki, hogy hátha „megröstell” az asszony a dolgot és visszatér hozzá.

Miután a férjnek megbocsátási rohamai vannak, a mi aspiciumunk az, hogy ily körülmények közt még többször indul pékkihírándulásokra.

SZINÉSZET.

A Böregér. Hegedüs Ferencz, az Operaház kitűnő buffóénekesek tegnap este a „Böregér” Frosch, a börtönőr szerepében lépett föl másodszer. Óseredeti humora harsogó kacajot fakasztott, valahányszor jelenése volt. Ime, nincsenek epizód szerepek. Az epizód szerepek csak a játék gyöngesége, a színész felületessége, vagy a szerző jellemző erejének hiánya folytán válnak epizód szerepekké. Tegnap például az epizód szerepből Hegedüs kabinetalakítást csinált. Aki a Böregér előadásáról beszélt, annak először is Hegedüs játékára volt elismerő megjegyzése és nemcsak azért, mert ő vendég.

Egyébként állítják, hogy a tavalyi szereposztásban a Böregér jobb előadásban ment. Mi a tegnapi előadással is meg voltunk elégedve. Ujra Falussy az, akivel a dicséretet kezdeni kell. Beugrott a fogházigazgató szerepébe és senki sem vette észre, hogy beugrott. Szorgalmas és szép talentumu színész. Boda Ferencz játékával sokan nem rokonszenveznek. Gerlaki tegnap mintha jobb kedvvel játszotta volna a szobaleányt, mint tegnapelőtt a Fatiniczában Vladimir hadnagyot. Hja, a színészek is vannak hangulatai, akárminő zsarnok a közönség! Áldornak leg-hatásosabb énekszámát a Rosalinda szerepében a magyar dal. Kétszer is megisméltették. A második felvonásban egy cseh polkának keresztelt táncot nagyon ügyesen jártak Simon Mariska és Ujváry.

Csodálatos, hogy még Strausz remek muzsikája és egy vendégszereplés együtt sem képesek megtölteni a színházat.

Az új tenorista. Nagy Gyula, Kövessy kecskeméti társulatának tenoristája, virágsárnaptól kezdve a mi társulatunk tenoristája lesz. A szerződést már aláírta.

SPORT.

A nők tornaköre. A budapesti sport-lapok is megemlékeztek a szabadkai női tornakör megalakulásáról és nagy fontosságú dolognak tartják a követésreméltó dolgot, hogy az itteni hölgyek testedző kört alakítsanak.

Felkéretnek az érdeklődők, hogy mielőbb iratkozzanak be, mert f. hó 28-án d. e. fél 3 órakor már meg lesz tartva az alakuló közgyűlés, amelyen a választások is meg fognak ejtetni.

Választmány. Felhivattak a sport-egylet választmányi tagjai, hogy minél számosabban jelenjenek meg a ma, vasárnap d. e. 11 órakor az egyleti helyiségben tartandó vármányi ülésén, melynek tárgya a közgyűlés előkészítése lesz.

TÖRVÉNYKEZÉS

Büntető főtárgyalások.

A szabadkai büntető törvényszék által a jövő hétre főtárgyalásra kitűzött ügyek a következők: Február hó 22-én: Donagyó Ferencz család, Ifkovics Mihály szándékos emberölés.

Február hó 24-én: Milidinovics Mária gyermek ölés, Rausch Lajos súlyos testi sértés, Pletti József súlyos testi sértés.

Február hó 26-án: Kovács Imréné és társai család, Ifj. Géber Márton súlyos testi sértés, Hódos János hatóság elleni erőszak.

Fegyházra ítélt gőzmalomtulajdonos.

Egy ujvidéki volt gőzmalom igazgatónak és társainak a bűnyüvével foglalkozott tegnap a szegedi kir. ítélőtábla.

Hajdan nagy vagyon, jómódban gondtalanul élt az az ember, aki ma rabruhába öltözve, megtörtén állott a szegedi ítélőtábla birái előtt.

Ujvidéken az 1899. évben csődbe került az ujvidéki gőzmalom részvénytársaság, amelynek vezérigazgatója Krötzer István volt. A könyvek és irományok átvizsgálásakor kiderült, hogy a malom anyagi romlását az igazgató és czinkostársa, Weisz Vilmos fő könyvelő bűnös manipulációja idézte elő.

Az igazgató ugyanis hosszú éveken át zavartalanul üzte a sikkasztásokat, amelyekben neki kezére játszott a főkönyvelő. Kiderült, hogy Krötzer István összesen kétszázharmincezer koronát sikkasztott el a gőzmalomtól.

A vizsgálat során azt is megállapították, hogy Weisz Vilmos könyvelő még több kárt okozott a malomnak bűnös könnyelműsége miatt. Amikor a malom csődbe jutott, hatszázezer korona értékű váltót engedett elveszni.

A vádlottak padjára került még Ruchwald Gyula igazgatósági tag is család bukás miatt mint bűnsegéd, akit azonban fölmentett az ujvidéki büntető törvényszék.

Az igazgatót nyomban letartóztatták és a büntető törvényszék család bukás és sikkasztás büntette miatt hétévi fegyházra ítélte.

A főkönyvelőt szintén súlyos büntetéssel sújtotta a törvényszék, amennyiben három évi börtönt mért rá.

Főlebbezés folytán a szegedi kir. ítélőtáblához került a pör, amely ma foglalkozott vele Vén András tanácselnök elnöklésével. A vezérigazgatót Zombory László dr. ujvidéki ügyvéd, Weiszot pedig Nemes Sándor dr. védte; a vádhatóságot Aschinger Ferencz dr.

helyettes főügyész képviselte. A tárgyalásra a vezérigazgatót elővezették, a többiek pedig szintén megjelentek. A királyi ügyész a tárgyalás folyamán bejelentette, hogy Ruchwald ellen emelt vádját elejti. Késő estig tartott a nagyszabású büntető tárgyalása és így ítélet hozatalra nem került sor.

LEGUJABB.

A Balkán helyzet.

Bécsben kelletlenül fogadják azt a hírt, hogy az olaszok Anconában csapatokat összpontosítanak. Az olasz kormány azt állítja, hogy csapatait csak azért összpontosítja, mivel annak a lehetőségét helyezték kilátásba, hogy Ausztria-Magyarország a Balkánon közbelép.

A közös hadügyminiszterium viszont azzal indokolja a déltiroli összpontosításokat, hogy sokféle új kaszárnyát építettek.

A képviselőház ülése.

A képviselőház a jövő hétfőn e hó 29-én tartja a delegáció után első ülését.

Az új ágyuk.

Az új ágyuk költsége a közös hadügyminiszterium számvetése szerint 184 millió koronát tesz majd.

Udvari ebéd.

Ma Bécsben udvari ebéd volt a delegátusok tiszteletére.

A kínai császárné halálhíre.

Egy Budapestre érkezett távirat szerint a kínai anyacsászárné meghalt. A hír nem nyert megerősítést.

Tüntető szocialisták.

A rendőrség az éj folyamán elkobozta a Népszavának sajtó alatt levő számát, amely lázadásra való izgatást tartalmazott. A szocialisták tüntető felvonulást rendeztek, abozugolták a főkapitányt, a királyt.

Folytonos mozgósítási hírek.

Azt a hírt kolportálják, hogy a Duna flotillát mozgósítják. A szolgálatba helyezésről szóló ilyenemű híresztelés alaptalan. Két új monitor készült, amelyeket a jövő hó 10-én bocsátanak először vízre és amelyek a «Temes» és «Ipoly» neveket kapják. Ezekkel fognak gyakorlatot tartani.

KÖZGAZDASÁG.

Kendergyár Óbecsén. Óbecsének két tekintélyes kendergyár ajánlatot nyújtott be arra, hogy egy hatalmas kenderkészítő gyárat létesítenek. Előbb a verbászi kendergyár tett ajánlatot, most pedig már a képviselőtestület előtt fekszik a szegedi gyár ajánlata is. A verbászi gyár 100 hold földet kér teljesen ingyen a községtől bárhol, de ezzel szemben igéri, hogy évek múltán fonó és szövőgyárat is emel, A szükséges 1000 hold kendertermést biztosítani pedig az ő feladata. A szegedi gyár ellenben a kijelölendő területet holdanként 600 koronájával megveszi, de kiköti, hogy a község biztosítson 1000 hold kendertermést évente. A fonógyár felállítására pedig nem adhat reményt, míg önálló vámterületünk nem lesz. A gyárak ajánlatait most egy külön bizottság tanulmányozza és a legközelebbi közgyűlés fog dönteni, hogy melyiket fogadja el a kettő közül. Mindkét ajánlatnak vannak hívei, de ellenzői is, abban azonban az egész képviselőtestület, de a nagyközönség is egyetért,

hogy ily nagyszabású gyár csak előnyére fog válni úgy a munkás népnek, mint a gazdaközönségnek és vele az ipari és kereskedői osztálynak is.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.

— Február 19. —

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	872—874	898—94
Buza okt.	842—844	863—65
Buza apr. 1904	—	—
Rozs októberre	693—692	715—06
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab apr.-re	573—576	595—96
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj.	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	543—544	553—54
Repce	—	—
repce aug.	11.50—11.60	—

Sertésvásári jelentés.

(Schleiffelder és Társai bécsi cégtől.)

1904. február 16-áról.

A mai vásárra összesen 9206 darab sertés volt bejelentve, felhajtatt azonban 3770 német-lengyel és 4841 magyar sertés.

Az üzlet menete élénk volt.

Kilónként élő súlyban fogyasztási adó nélkül: Első prima magyar sertés 110—112 fill kivételesen 114 fill.

Közép- és öreg sertés 104—108 "

Könnyű- és szedett sertés. 98—102 "

Német-lengyel és erdélyi sertés 78—92 "

1395/1904. tlkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai általános tkpénztár végrehajthatóknak, Malagurszki Károly végrehajtást szenvedő elleni 1000 kor. tőkeketelés s járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék területén lévő, Szabadka város betétben fekvő a szabadkai 7752 számú betétben A + 1 sor és 1909 hrsz. a. felvett III. körű 525. ö. i. sz. lakház és ahhoz tartozó 234 nszöles udvartelekre az utóajánlat árverést 4800 korona kikiáltási árban, az 1881. évi LX. t.-cz. 187. szakasza értelmében elrendelte. s a a fennebb megjelölt ingatlan az

1904. évi márcziush 6 21-ik napján dél-előtti 9 órakor a kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is ugyan, de 1870 korona utóajánlati áron alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 480 korona — fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3,333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadka, 1904. évi február hó 13-án.

Dr. Fábrián,

kir. törvényszéki albiró.

Nyilttér.*

Ügynök kerestetik

egy elsőrangú népszerű ágazatu életbiztosító társaság által kedvező feltételek mellett. Csak megbízható és oly egyének vétetnek tekintetbe, akik üzletszerzési és szervezési képességgel bírnak. Szives ajánlatok „A. Z. 100“ jelige alatt Goldberger A. V. hirdetési irodájába, Budapest, IV., Váci-utca 20. sz. küldendők.

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget Szerk.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

nagyban szivarka hüvelyekben, cigaretta papirban és papír szivarszipkákban

LÖW ZSIGMOND

rövidáru és szabókellékek kereskedése.

Főtér Farkas J. fűszerkereskedő üzletének átellenében.

Kitüntette Budapest 1896.

Kiállítási érem.

HORVÁTH SÁNDOR

KOSÁRFONODÁJA

Jókai-utca Szabadkán, Vermes-féle ház, 38 sz. alatt.

Elvállal, készít és raktáron tart:

Gyermek kocsikat, utazó kosarakat, legfinomabb nád- és palma kézikosarakat, fatartó kosarakat, gyékény szatyorokat, piaci kosarakat fedéllel és fedél nélkül, virág állványokat legdiszesebb kivitelben.

Kocsi kasokat koczkás és sima fonással.

Nádszékek a legjutányosabb árban készítettnek.

Kitüntette Szegeden 1899.

Ezüst érem.

Teljes waggonrakományok bármely állomásra szállítva!

KERTÉSZ ALBERT

SZABADKA, VI. kőr, Petőfi-utca 88. sz. (gimnáziummal szemben.)
Telefon 204. szám.

Van szerencsém Szabadka és vidéke építő és gazdálkodó közönsége szives tudomására hozni, hogy Szabadkán, Petőfi-utca 88. számú házban (a gimnáziummal szemben)

építési és gazdasági anyag üzletet

nyitottam.

Az összes cikkek nagyban és kicsinyben lesznek elárusítva.

Gyors, pontos, előzékeny kiszolgálásról, valamint legolcsóbb árakról előre is biztosítva, vagyok kiváló tisztelettel

Kertész Albert.

ÉPÍTKEZÉSI ANYAGOK:	Asphalt elszigetelő lemezek.	GAZDASÁGI CZIKKEK:
Elsőrendű minőségű biharmegyei fával égetett darabos és építési mész.	Vizmentes kőszénkátrány.	Kitűnő amerikai petróleum hordónkénti eladása.
Hornvölt tetőcserepek.	Elsőr. Carbolineum fotelitésre	Elsőrendű repceze olaj.
Tűzálló téglák.	Cement és mozaiklapok a leg-egyszerűbbtől a legkényesebb izlésnek megfelelőek.	Elsőrendű kocsikenőcs.
Elsőrendű portland és román cement eredeti ólm. zsákokban.	Csömöszölt portlandcem. csöv.	Carbolsav fertőtlenítésre.
Szobrász és alabástrom gipsz.	Kőagyag csövek.	Valódi orosz gépolajok ered. hord.
Szagtalan valódi asphalt lemezek.	Szurok fáklya.	Valódi oliva olajok. Hengerolajok.
	Kátrány kőfedéllemezek.	Nehéz és könnyű gépolajok.
		Elsőrendű gépszir (lowotte).

Jutányos árak. Csak elsőrendű árúk. Azonnali szállítás.

A mű festőhez czimzett egyházi szerek és festékek eskedés, mű- és iparfestészeti terem megnyitás.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a közel 20 éven át főnálló üzletemet megnagyítom és kibővitem

egyházi szer és festékkereskedéssel.

A „Műfestőhez“ czimzett kereskedésben elfogadtatnak megrendelések **egyházi képfestésre, templom festésre bármely stylben; szobafestések magyar stylben; termek és szállodák modern kifestése; aranyozások, oltár-építések, szobrok polikromironása, másolások,** szóval minden a műfestési és festési szakmába vágó munkák.

Előnyös beszerzési források lehetővé teszik, hogy **eredeti gyári árakban számíthatok, s így vevőimet olcsón és szolidan szolgálhatom ki.**

Ajánlom továbbá a festőknek és háztulajdonosoknak legujabb találmányomat

nedves falaknak szárassá tétele végett festés által,

mely feleslegessé tesz minden grundolást, s hulladék leválást. Ezen új találmányom

a Bátorai magyar új enyv,

mely kizárólag csak nálam kapható. — **100 kiló 25 korona.**

FIGYELMEZTETÉS!

Minden háziasszonynak elkerülhetetlenül szüksége. Házilag festheti mindenki ruháit fiox kelme festékekkel (örvényileg védve). Tizenöt perc alatt elkészül, függönyök, blousok, férfi ruhák festésével. — A festék minden színben kapható.

Ára egy tubusnak, mely 45 méter szövet megfestésére elegendő 85 fill. vagy 1 kor.

Bátorai (Blaskovits) Mihály

műfestész Szabadkán.

Üzlet: Deák-utca Jóó-féle ház. Lakás: VII. kőr, Erdő-utca 66. sz.

Fogak

száj padlás nélkül és anélkül, hogy gyökerek eltávolítatnának, 3 kor.-tól. — Az általam készített és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszéd zavarokat nem okoz és kitűnően rág vele. Régi fogsorok átalakíttatnak. Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek

==== GROSZMANN S. ====

fogtechnicai főnök, a párisi fogorvosi akad. kiállításán a keresztrel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-tól, este 8-ig. Fogorvosi intézet: Budapest, VII. Erzsébet körút 50 I. emelet. (Royal szállóval szemben.) — Foghuzás érzéstelenítve. Tartós blombák! Szak orvosi rendelés d. e. 10—12, d. u. 5—7-ig. Vasár és ünnepnapokon is. Mérsékelt árak. Részlet fizetésre is.

Törlesztéses kölcsönök

engedélyeztetnek földbirtokokra a **Bácskában 600 kor., 700 korona sőt 800 korona is katasztrális holdanként.**

Megvásárolt földekre a vételár háromnegyedrésze lesz megszavazva.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

Schäffer Vilmos

bankigazgató

Szegeden.

Megbízható szolid ügynőkök alkalmaztatnak.

Hirdetések

jutányos áron fe'vétetnek
a kiadóhivatalban.

Szőlős gazdák és kereskedők
figyelmét felhivom

tölgy

szőlő karoimra

150—180—200 cm. hosszúságban
jutányos árban szállítva.

Braun H. fia
SZABADKA.

Húscsarnok megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **helyben (Eötvös-utca, régi halpiacz) Szárics-féle házban** lévő, már évek óta fenálló s jó hírnévnek örvendő

hentes-üzletemet

egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és berendezésű

húscsarnokkal

egészttem ki, ahol f. hó 20-tól kezdve a legjobb és legfrissebb vágású marha, borjú és sertés hús a legjutányosabb árban kapható. — A n. é. közönség szives pártfogását kéri

PERCSICS FERENCZ,

hentes mester.

**Vero-
Cognac**

különlegesség

Pfau és T^{sa}, Fiume,

cognakgyárából

ajánlja

Rukavina Nándor,

Szabadka.

Feltűnő! UJ! Feltűnő!

4 fill. szájillatosító pasztillák

dohányzók részére.

4 filléres szájillatosító pasztilla mindenkire nézve, de különösen dohányzók részére nélkülözhetetlen!

4 filléres szájillatosító pasztilla a dohányfüst és nikotin utóízét megsemmisíti! Frissítő, kellemes illatot és ízt kölcsönöz a szájnak.

4 filléres szájillatosító pasztilla nagy melegben az ártalmas vizivázt pótolja, mert a szomjat oltja, s így a legjobb és legolcsóbb üdítőszer.

4 filléres szájillatosító pasztilla tiszta összetétele folytán az emésztést elősegíti, étvágyat gerjeszt, tehát **senkinél se hiányozzék!**

Kapható: egyedüli elárusítójánál Szabadka és vidékére

GOLDARBEITER HERMAN első szabadkai cukorka gyárosnál.

MORVAI (NOVÁK) G.

vasbeton és Rabitz munka vállalkozó,
márvány mozaik és cementáru gyár.

Vasbetonból épült saját házában,
a vasuti indóházzal szemben. Telefon 238. sz.

Elvállal: vasbeton és Rabitz munkálatokat, betoncsatornázás, beton műtárgyak, nedves falak szárazzá és gránit-terasztó munkák.

Fürdő kádak, vizek, vizelők, szökő kutak, facement tetők.

Nagy és állandó raktár román és portland csementből.

Nagyban és kicsinyben a házhoz szállítva legjutányosabb árak mellett.

Nagy raktár mindennemű mozaik és ezement lapokból 16 színben, keramit lapok, kőagyagsövek.

Szabadalmazott

asphalt elszigetelő lapok nedvesség ellen. Asphalt papir, stb.

Egy háztartási mérleg

és 1 üveg eredeti francia parfüm
ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói

ezüst árúimat

és pedig: 6 darab mexikó ezüst asztali kés, 6 darab mexikó ezüst evővillát, 6 darab mexikó ezüst evőkanalat, 12 darab mexikó ezüst kávéskanalat, 6 darab kiváló desszertkést, 6 kiváló desszertvillát, 1 darab mexikó ezüst levesmerítő kanál, 1 darab mexikó ezüst tejmerítő, 2 darab elegáns asztali gyertyatartót.

46 darab összesen csak 6 frt 50 kr.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomban egy szavatosság mellett pontosan működő 12¹/₃ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 25 évi jótállást vállalok, Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker J. központi forgalom árúháza: Bpest, Hernát-u. 54.

5 koronáért

küldök 4¹/₂ kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült — finom enyhe **Piperessappant** rózsa, liliomtej, orgona, ibolya, rezedá, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi.

3 frt 40 krajczár

utánvéttel egy vég szépebbé vázson 6 teljes férfi vagy női ingre 90 cm. széles kitűnő minőségben, 5 évi jótállással; számos elismerés.

4 frt 50 krajczár

utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre 3 méter divatos szövet egy elegáns férfi öltönyre tetszés szerinti színben kapható.

⇒ **Mintákat nem küldök.** ⇐

Kék románczozott főzőedény! Legfinomabb gyártmány!

Bámulatos olcsó árban. — Próba-rendelmény 6 drb főzőfazék és 6 darab lábas csak 3 forintba kerül utánvétellel.

Denker József Bpest

VII. Hernát-u. 54.

Nedves lakások szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. De csakis

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a célt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiábavaló kísérletezésnek bizonyul.

Megbízásokat elfogad és jótállás mellett pontosan teljesít a vidéken is:

KARSAI BERTALAN

a Magyar asfalt részvénytársaság képviselője
SZABADKÁN.

Elvállal mindenféle asfalt-burkolat készítését

Van szerencsém t. cz. szives tudomására hozni, hogy több év óta fenálló szabó üzletemet a

női ruha elkészítésre

is kiterjesztettem, e célra berendezett műhelyemben (Tompa-u. 296. „vörös ökör“ iskola mellett) elkészülnek — szakszerűleg — a legszebb női divat toilettek, angol kosztüm, díszes tavaszi és nyári ruhák stb. — Különös figyelmébe ajánlom a

női felső-kabátokat és angol ruhákat,

melyek műhelyemben

férfi szabó munkások által készülnek. Remek állásért (Paletó, Spenser vagy testhez álló) kezeskedem.

BARTH HENRIK

férfi- és női szabó

Eötvös-utca 60. szám, (Halpiacz.)

Hol lehet legolcsóbban

Vásárolni

kész férfi öltönyt,

gyermek ruhát,

női kabátot

és paletot

Földes Samu és Társa

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	17 kor. feljebb
Ulster	22 " "
Felöltő	17 " "
Gyermek öltöny	5 " "
Gyermek felöltő	9 " "

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	11 kor. feljebb
Női Paletok	17 " "
Fiu és leánygallérok	5 " "

A legjobb magvakat
A legnemesebb fákat
A legujabb rózsákat és növényeket
A legszebb virágokat

stb.

szállít a legfinomabb minőség szavatolása mellett, a legujabb és képletekkel dúsan ellátott 1904. évi főárjegyzék alapján, mely kívánatra ingyen küldetik

MÜHLE VILMOS

es. és kir. udvari szállító

Temesvárott

(mag- és virágkereskedés, fák és növények nagytenyésztése)

T. Cz.

Öt koronán felüli megrendelmények mindenüvé bérmentesen küldetnek s ezekhez legujabb kertészeti kézikönyvem „Mühle tanácsadója a kertmivvelésben” — minden kertgazda részére ez a legjobb kézikönyv — ingyen lesz mellékelve

Behozatal.

Kivitel.

Magyar, Német, Lengyelországi, valamint Prágai

HENTESÁRUK

valódi prágai és westfáliai sonkák, karmonádli, krakói kolbász, magyar és veronai szalámi, mortadella, debreczeni kolbász, paprikás szalonna, valamint mindennemű hurkakülönlegességek

Anton Zawadzki

Bécs, VIII. Brestelgasse 5.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyban.

Kicsinyben.

A raktárunkon nagy választékban levő összes divat-szővet, selyem vászon, batiszt és mindennemű

kézmű- és divatárukat a mai naptól fogva

melyen leszállított áron

árusítjuk el.

Schulhoff Ignác Fia és Társa.

INGYEN „AZ UJSÁG“

kapja márczius hóban bárki a Gajári Ödön szerkesztésével megjelenő független politikai napilapot. a ki már most, ha csak egy hónapra is, beküldi az előfizetési összeget április hó 1-től számítva azzal a kötelezettséggel, hogy májusban és júniusban is fogja járni a lapot AZ UJSÁG husvétii ajándékát, a gyönyörűen illusztrált „Az én Kortársaim“ című Mikszáth-Albumot, minden fél éves előfizető megkapja, szintugy minden előfizető, a ki negyedévre fizet elő, de kötelezi magát a következő negyedévre is az előfizetési összeget beküldeni vagy a ki havonként fizet elő, de kötelezi magát havonként AZ UJSÁG-ra legalább fél évig előfizetni:

AZ UJSÁG főmunkatársai: **Herczeg Eerencez, Kozma Andor, Kóbor Tamás, Mikszáth Kálmán Kenedi Géza.** Előfizetési ára: 1 hóra 2 k 40 f. 1/4 évre 7 k

Megrendelő cím: **AZ UJSÁG kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54,** Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal, de sokkal czélszerűbb az előfizetési összeget már most ha csak egy hónapra is április 1-től a kiadóhivatalhoz beküldeni, mert ebben az esetben a fentiek szerint amugy is egész hónapon át, márcziusban ingyen küldi a kiadóhivatal a lapot.

MEGHIVÓ.

A Szent Józsefhez cz. Betegsegélyző és Temetkezési Egylet

1904. ÉVI MÁRCZIUS HÓ 13-ÁN DÉLUTÁN 2 1/2 ÓRAKOR

A BELVÁROSI KÖZPONTI (VÖRÖS ÖKOR) ISKOLA HELYSÉGÉBEN

évi rendes közgyűlést

tart, melyre t. czimed ezennel meghivatik.

Szabadka, 1904. évi február hó 20-án.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés az 1903. évi működésről.
3. Előjáróság leköszönése és újak megválasztása.
4. Felszólamlások és előterjesztések.

Elnökség.

Egy teljesen
jó karban levő
üzleti berendezés
jutányosan eladó
Bővebbet a kiadóhivatal.

**A ki
olcsón akar
ruházkodni**

az forduljon

Faragó

kész női ruha üzletbe

SZABADKA Deák-u. 3. sz.

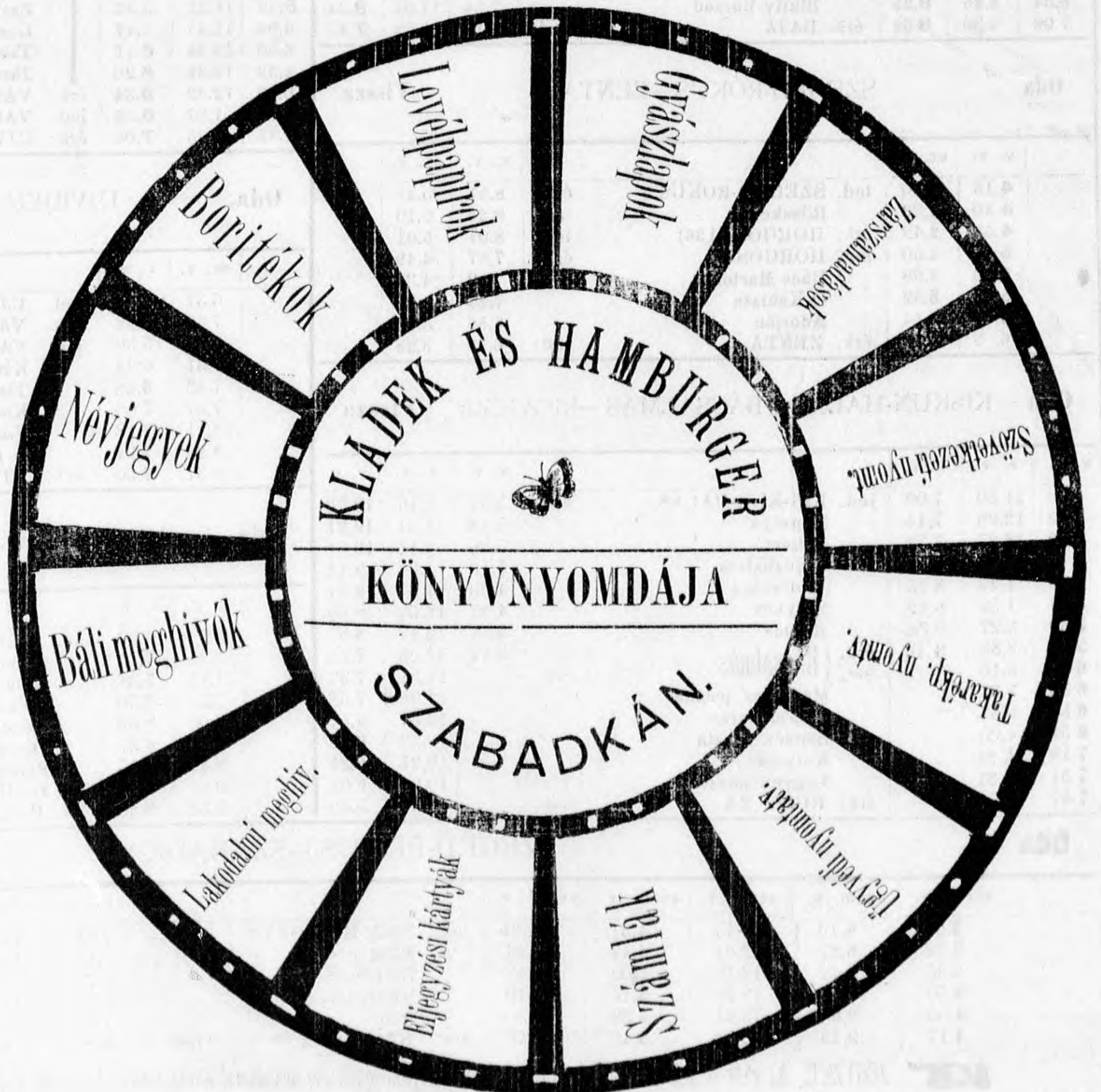
Dr. Szilasi Mór ur házában.

Valódi szintartó mosó bluz	75
" " " aj	1.40
" " " aj	1.75
Clot bluz	1.75
Szövet bluz fekete vagy szines	2—
Pongyola jó mosó minden színben	3—3.50 4—4.50

Gyermek ruhák 50 kr. feljebb, fehér diszkötények, clot zuponok, karton alsó szoknyák, karton ampir kötények legkisebbtől a legnagyobbig ugy szintén clot és luszter kötények valamint fu ruhákban nagy választék, ugy szintén övekben. Szolid kiszolgálás biztosítva.

Tisztelettel

Faragó Albert
üzlettulajdonos.

A magyar királyi állam-vasutak téli menetrendje.
Érvényes 1903. október hó 1-étől.

BUDAPEST—ZIMONY—BELGRÁD.												
Oda						Vissza						
szem. v.	tv. sz. sz.	gyors v.	szem. v.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.		
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	7.05	9.50	1.05	6.55			
12.33		5.47	7.57	4.05	érk. SZABADKA	11.50	5.05	9.46	1.56			
1.22	3.45	5.56		5.30	ind. SZABADKA	10.53	7.34	9.34	1.21	7.10		
1.51	4.20			5.57	Csantavér	10.21	6.59		12.58	6.14		
2.18	4.52	6.27		6.26	Bács Topolya	9.57	6.34	9.02	12.34	5.17		
2.44	5.19	6.42		6.48	Hegyes-Feketehegy	9.27	6.01	8.46	12.05			
3.05	5.44	6.56		7.16	Verbász	9.01	5.39	8.33	11.48			
3.26	6.17			7.38	Ó-Kér	8.36	5.11		11.29			
3.44	6.39			8.07	Kiszács	8.16	4.50		11.13			
4.06	7.05	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	7.11	4.24	7.50	10.52			

BAJA—UJVIDÉK.								SZABADKA—DÁLYA.							
Oda				Vissza				Oda				Vissza			
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	
4.00		1.15		ind. BAJA	9.15		6.50	5.00	2.02	6.10	6.25	ind. SZABADKA	6.50	9.24	
4.11		1.25		Baja-szállásváros	9.08		6.42	5.25	2.26		6.16	Tavankut	6.17	12.37	
4.25		1.38		Vaskut	8.53		6.26	5.15	2.46	6.41	7.23	Bajmok	5.53	8.54	
4.51		2.01		Gara	8.32		6.00	6.16	3.17	7.05	8.05	Nemes-Militics	5.02	8.28	
5.09		2.16		Rigyicza	8.17		5.35	6.30	3.31	7.17	8.27	érk. ZOMBOR	4.40	8.17	
5.37		2.39		Sztanisics	8.00		5.12	7.03	4.02	7.37		Prigl-Szent-Iván		7.56	
5.56		2.56		Gákova	7.36		4.40	7.17	4.16	7.47		Szóna		7.46	
6.15		3.14		Nenadics	7.15		4.16	7.29	4.28	7.57		érk. GOMBOS	ind.	7.37	
6.25		3.23		érk. Zombor (étk.)	7.05		4.05	9.23	5.25	8.42		ind. ERDŐD	érk.	6.57	
6.51	6.51	3.51		ind. Zombor-vásártér	6.20	11.20	7.00	9.35	5.37	8.52		érk. DÁLYA	ind.	6.46	
7.07	7.07	4.07		Fernbach-szállás	6.13	11.13	6.52							9.10	
7.16	7.16	4.16		Zsárkovác	6.04	11.04	6.41							10.24	
7.30	7.30	4.30		Ó-Sztapár	5.56	10.56	6.32							12.20	
7.49	7.49	4.49		Bresztovác	5.42	10.42	6.15							12.37	
8.10	8.10	5.12		Hódságh	5.27	10.28	5.51							12.59	
8.35	8.35	5.37		Parabuty	5.02	10.02	5.21							9.40	
8.49	8.49	5.51		Paraga	4.43	9.43	4.43							8.59	
9.16	9.16	6.09		ind. GAJDOBRA	4.04	9.07	3.29							8.40	
9.30	9.30	6.23		Bulkesz	3.50	8.55	3.14							8.04	
9.45	9.45	6.38		Petrovác-Glozsán	3.39	8.44	3.00							7.48	
10.10	10.10	7.03		Futak	3.10	8.16	2.20							7.00	
10.31	10.31	7.25		érk. UJVIDÉK	2.45	7.55	1.40							6.03	

SZABADKA—Ó-BECSE.								Ó-BECSE—UJVIDÉK.							
Oda				Vissza				Oda				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	
4.40		1.30		ind. SZABADKA	8.34		5.25	4.40	9.50	4.25	ind. Ó-BECSE	6.55	12.48	7.44	
5.08		1.58		Békova	8.07		4.53	5.05	10.21	4.49	Bács-Földvár	6.33	12.16	7.22	
6.19		3.21		érk. ZENTA	6.40		3.40	5.27	10.48	5.10	Csurogh	6.15	11.47	7.03	
7.17		5.27		Ada	5.26		2.19	5.49	11.22	5.32	Zsabl a	5.50	11.13	6.37	
8.10		5.42		Mohol	5.05		2.02	6.04	11.45	5.47	Gospodince	5.31	10.44	6.21	
8.30		6.02		Bács-Petrovoszellé	4.39		1.37	6.30	12.24	6.11	Temerin	5.14	10.20	6.04	
8.56		6.28		érk. Ó-BECSE	4.10		1.10	6.39	12.36	6.20	Járek	4.58	9.50	5.46	

SZABADKA—BAJA.								UJVIDÉK—VASKAPU—TITEL.							
Oda				Vissza				Oda				Vissza			
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	
4.50	1.47	6.48		ind. SZABADKA	9.29	12.43	10.28	4.40	9.50	4.25	ind. UJVIDÉK	6.00	3.01		
5.25	2.22	7.18		Cskéria	8.56	12.10	9.52	7.00	5.38	5.38	érk. VASKAPU	5.33	2.38		
6.03	2.54	7.50		Bács-Almás	8.24	11.48	9.23	7.05	5.50	5.50	ind. VASKAPU	5.28	2.33		
6.09	3.00	7.56		Almás	8.19	11.33	9.02	7.31	6.24	6.24	Káty	5.06	2.15		
6.34	3.26	8.25		Bikity-Borsód	7.54	11.08	8.34	7.42	6.38	6.38	Tiszakálmánfalva	4.43	1.56		
7.08	4.00	8.59		érk. BAJA	7.17	10.32	7.43	7.57	7.00	7.00	Kovil-Szent-Iván	4.25	1.41		

SZEGED-RÓKUS—ZENTA.								HEGYES FEKETEHEGY—PALÁNKA.							
Oda				Vissza				Oda				Vissza			
v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
4.15	2.00			ind. SZEGED-RÓKUS	8.51	5.41		6.59	6.50	ind. H-FEKETEHEGY	5.53	5.40			
4.40	2.23			Röszke	8.28	5.19		7.21	7.13	Telecska	5.30	5.18			
4.58	2.42			érk. HORGOS (136)	8.07	5.01		7.41	7.38	Kula	5.18	5.06			
5.01	2.50			ind. HORGOS	7.57	4.49		7.53	7.50	Béla-Puszta	4.53	4.45			
5.20	3.09			Bács-Martónos	7.39	4.31		8.06	8.08	Torzsa	4.39	4.31			
5.43	3.32			Ó-Kanizsa	7.25	4.17		8.32	8.37	Deszpot-Szt.-Iván—Pivnicza	4.20	4.12			
6.04	3.54			Adorján	6.56	3.53		8.49	8.55	Szilbás	3.51	3.47			
6.19	4.19			érk. ZENTA	6.30	3.28		9.21	9.21	ind. GAJDOBRA	3.39	3.35			
								9.53	9.53	érk. PALÁNKA	2.55	2.45			

KISKUN-HALAS—BÁCSALMÁS—RIGYICZA												
Oda						Vissza						
v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.	
4.00	11.50	7.00		ind. KIS-KUN-HALAS	5.54	2.46	10.36					
4.13	12.06	7.14		Kopolya	5.42	2.31	10.21					
4.30	12.27	7.32		Fehértó	5.26	2.11	10.01					
4.47	12.47	7.50		Terézhalom	5.10	1.52	9.42					
5.05	1.23	8.15		Jan'kovác	4.58	1.37	9.27					
5.27	1.59	8.43		Mélykut	4.27	12.55	8.50					
5.50	2.27	9.06		Rudics	3.54	12.17	8.07					
5.58	2.38	9.15		érk. Bácsalmás	3.44	12.05	7.55					
6.18	3.10			ind. Bácsalmás	11.31	7.31						
6.38	3.33			Madarász puszta	11.08	7.08						
6.51	3.52			Bácsmadas	10.57	6.57						
6.59	4.01			Sanac puszta	10.39	6.39						
7.19	4.23			Katymár	10.24	6.24						
7.31	4.37			Legyen puszta	10.01	6.01						
7.47	4.56			érk. RIGYICZA	9.40	5.40						

SZEGED-RÓKUS—SZABADKA.												
Oda						Vissza						
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.		vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	
3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind. SZEGED-RÓKUS	7.01	10.46	3.24	7.07	12.12		
3.22	8.27	12.01	4.47	8.26	Röszke	6.42	10.31	3.09	6.52	11.57		
3.35	8.42	12.15	5.02	8.48	HORGOS	6.25	10.18	2.55	6.30	11.44		
3.50	8.55	12.28	5.15	9.10	Királyhalom	5.58	10.05	2.36	6.26	11.31		
4.05	9.08	12.41	5.29	9.30	Palics	5.42	9.53	2.24	6.14	11.18		
4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	érk. SZABADKA	5.25	9.40	2.10	6.02	11.05		

JEGYZET. Az esti 8 órától reggel 5 óra 59 perczig terjedő éjjeli idő óraszámái kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.